

АЙЗЕНГАВЕР ПІДТРИМУЄ КОНТРАКТ ІЗ ФІРМОЮ ДІКСОН-ЕІТС

ПРЕЗИДЕНТ ЛАГІДНІШЕ ОЦІНЮЄ ЗНИЩЕННЯ
СОВЕТАМИ АМЕРИКАНСЬКОГО БОМБОВИКА; ВІН
ВІРІТЬ У ЛЕГКУ СПІВРАЦЮ З ДЕМОКРАТИЧ-
НОЮ БІЛЬШІСТЮ КОНГРЕСУ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що його до-
радики задоволені тим, що
контракт із фірмою Діксон-
Ейтс — це найкраща розв'язка
справи, як доставити до-
даткову електричну енергію
до атомних фабрик в долині
Теннессі. Айзенгавер твердив,
що в цьому контракті непо-
рушені публічні інтереси, і
що він не хотів би вирішувати
ця справу, з політичного
ставовища. Після конференції
президент особисто про-
ска голову Конгресової Ко-
місії Атомової Енергії кон-
гресмена В. Стерлінга Кола,
щоб його комісія швидко і
добавило вивчила справу
підписання цього контракту.
Ця комісія більшістю 10 до
8 голосів відкинула демокра-
тичний внесок, щоб справу
затвердження контракту з
фірмою Діксон-Ейтс відкласти
аж до нового 84-го Кон-
гресу, який збереться в січні
найближчого року. Прези-
дент Айзенгавер у своїх від-
повідях журналістам борови-
в свої думки, що вже час сти-
мати урядову експансію на
Доліну Теннессі та дати мож-
ливість приватній ініціативі
показати, що вона могла бо-
ротно зробити. Айзенгавер бо-
ротно проекту Комісії Атомової
Енергії, зазначаючи, що
власне підписання цього
контракту аж на північ не
дорозуміє. Електрична енергія,
і вартість не мають жодної
шкоди. Айзенгавер сказав,
що уряд видає на розвиток
Доліни Теннессі близько до-
ларів, а це діється з кри-
вдою інших районів. В справі
доставки електричної енергії
зголошено тільки дві пропозиції,
і Комісія Атомової
Енергії прийняла кориснішу
пропозицію фірми Діксон-
Ейтс.

Президент підтримував про-
ект, щоб американські бомбо-

Айзенгавер поздоровляв 22-ох нових американських громадян

Вашингтон. — Президент Айзенгавер прийняв у тро-
андовім саду перед Білим До-
мом 22-ох осіб, які 11 листо-
пада, в День Ветеранів разом
із 50,000 нових громадян при-
сягали на вірність новій
батьківщині. Президент по-
здоровляв цих нових грома-
дян, які перед прибуттям до
ЗДА були в'язнями нацист-
ських і російських концтабо-
рів, — складаючи кожного з
них якнайкращі побажання.
— Нью-Йорк, Н. Й. — Згідно
з законом з дня 1 червня
цього року, "День Перемі-
ри", який відзначається в
дні 11 листопада — переїме-

новано на "День Ветеранів".
У цей день в багатьох містах
ЗДА 50,000 нових громадян
має скласти присягу вірності
своєї новій батьківщині. В
Брукліні на площі Еббете
присягали 7,000 осіб. До
них промовляв генераль-
ний прокуратор Герберт
Бранвелл. А в Нью-Йорку
має скласти присягу на площі
Поло 9,000 осіб. В цей день
не будуть розносити пошту, а
тільки доставлятимуть по-
штові пакети. Вей поїзди
об 11 години перед полуднем
затримуються на 2 хвилини
на знак пошани в честь тих,
що загинули на війні.

Президент закликає до самодисципліни

Вашингтон. — Президент Айзенгавер прибув на кілька
хвилин на обід Крайової Кон-
ференції для Духовних Основ
Американської Демократії,
щоб висловити коротку про-
мову про принципи дійсної
демократії. Айзенгавер ска-
зав, що "демократія це ніщо
інше в світі, як тільки ду-
ховне переконання, що кож-
ний з нас має те саме зна-
чення, бо всі ми однаково
стоїмо перед Богом". Прези-
дент твердив, що хоча б не
знав, що робила демократія
для справу війни, справедли-
вості і служіння громаді, то
всі такі джерела її в нарід.
Щоб мати волю, сказав пре-

Остання мета кожної війни — контролю землі, а не повітря і води — каже Ріджвей

Фліт, Мічиген. — Бувший
головний командант на До-
лекому Скопі і бувший го-
ловний командант збройних
сил, генерал Ріджвей, те-
перішній шеф штабу армії,
промовляючи в Ейзенгаверу
Клубі у Фліт, Міч., за-
значив: "Війна веде нас до
панування на морях і в по-
літрі", бо це — тільки засоби
для оселення кінцевої мети
війни — панування на суходо-
лі. Тому генерал Ріджвей
голосував проти того, щоб
ЗДА літаками й флотом
підтримували війська гене-
ралісму Чанг Кай-шека в

Американські й японські вчені досліджують атомове променювання

Вашингтон. — Американ-
ські й японські вчені мають
відбути спільну конференцію,
на якій будуть нараджувати-
ся про наслідки та викорис-
тування атомового промене-
вання. З американського бо-
ку вийшли на ці наради до
японської столиці своїх пред-
ставників Комісія Атомової
Енергії. Там мають вивчити
методи вимірювання радіо-
активності, як багато радіо-
активності зможе витримати
людський організм і те, в
який спосіб можна викорис-
тувати радіоактивність в
сільському господарстві та
біологічних дослідках. На

Сенаторка Смит каже, що Совети шукають шляхів співіснування з ЗДА

Нью-Йорк, Н. Й. — Сена-
торка Маргарет Чейз Смит,
республіканка із стеути Мейн,
каже, що вона відбудує по-
дорозж до Москви, залучивши на теле-
візійній програмі "Пізнайте
те тепер" стації WCBS-TV,
що советські міністри за-
кордонних справ Вячеслав

Перша мистецька вистава в Українському Народному Домі в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Дня 13 ли-
стопада ц. р. починається в
УНДомі в Нью-Йорку перша
групова вистава мистецтва,
скульптури, графіки й кера-
міки. Вистава буде відчинена
для відвідувачів щоденно від
год. 6-9 вечором, а в суботу
й неділю від 11 рано до 9 ве-
чером, за винятком першої
суботи дня 13 ц. м., коли
відчинити буде о год. 3-й по-
луночі. У цій виставці бе-
руть участь такі мистці: Ві-

ПОГАНІ ЖИВІ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ — ПРИЧИНОЮ „ПРИМИРЛИВОСТІ” МОСКВИ

Лондон. — Погані останні
живні в Західній Україні й
Молдавії є однією з головних
причин теперішньої советської
„мирової офензиві" — твер-
дить лондонський кореспон-
дент „Нью-Йорк Таймс-у", Дрю
Міддлтон. Про втрачені живні
в Україні говорив Хрущов,
кажучи про неконечність най-
більшої напруги, щоб надо-
лучити втрати. Названий ко-
респондент твердить, що со-
ветський уряд буде примуше-
ний відпустити з війська сотні
тисяч селян і машинотрак-
торних фахівців для сільско-
господарських робіт. Другою
найбільшою причиною лагід-
нішого тону советських вель-
мож є невдача Советів розби-
ти єдність Заходу й недопу-
стити до озброєння Західної
Німеччини. Совети, мовляв, є
ще неготові до війни, а
полява по західно-альпійсь-
кому боці нової німецької ар-
мії диктує Советам неконечність
амодернізувати свою армію й
переставляти, по зразку За-
ходу, на стратегію, пристосо-
вану до атомової зброї. А то-
му, що це все вимагає часу, то
Совети поклали „мирову офен-
зиву", щоб оселити довше
„переміж" в теперішній хо-
лодній війні. Тому, що Захід
ж не хоче війни, то це — каже
Міддлтон — адже, Англія і
інші країни європейського За-
ходу є твердо рішені перего-
ворити з Советами знову про
обмеження Німеччини й мир
в Азії, але аж після того,
як буде ратифікований Па-
ризький договір про призна-
ння Західної Німеччини суве-
ренності.

Генерал Голл таврує советську неправду

Токіо. — Американський
генерал Голл, головний ко-
мандувач альянтських деле-
гатованих збройних сил, най-
рішучіше заперечив советсь-
ких версій про напад советсь-
ких літаків на американсь-
кий літак, що вони збили лі-
так в останню неділю. Гене-
рал Голл, наважуючись до со-
ветської ноти в цій справі,
звертає увагу, що Совети по-
будували військово-летови-
ще на острові Кунашир в Ку-
рильському архіпелазі у від-
далі ледве 20 миль від япон-
ського острова Гоккайдо. А
американський бомбарду-
вальник Б-29 знаходився
найменше за 15 миль від по-
вітряної лінії, що розділює
японські острови з америка-
нськими базами від Куриль-
ських островів, окупованих Со-
ветами після війни. Совети
бачили американський лі-
так далеко і свідомо випус-
тили проти нього з назва-
ного летовища свої літаки
для протидії напад. Гене-
рал Голл зазначає, що в
будущині кожний американ-
ський літак вимушений буде
бомбардувати летовища літа-
ків. І тепер теж — казав ген.
Голл — інший американсь-
кий літак докінчив незавер-
шену місію збитого літака —
перевести фотографію, потріб-
ну для видання нової геогра-
фічної карти — під охоро-
ною турбомоторних літаків
типу „Сейбер"; більшість
мають теж бачили це, але
ж не зважились атакувати.

Двох „шпигунів" засуджено на смерть у Східній Німеччині

Верлі. — Двох недавніх
східно-німецьких державних
урядовців засуджено на
смерть, як шпигунів, що
нібито передавали західно-ні-
мецькій розвідці інформацію
про мостів і залізничні шляхи.
П'ятьох інших німців оскар-
жує теж у шпигунстві на
користь Америки, яка нібито

Китайці журяться приростом свого населення

Гонг Конг. — Колишній
англійський прем'єр в соці-
алістичному уряді Англії, Кле-
мент Етлі, видавши неда-
вно комуністичний Китай,
висловив критично про попу-
лярну політику комуні-
стичного уряду, який є вдо-
вольний постійним непропо-
рційно великим зростом
китайського населення. На
528 з половиною мільйонів
населення в 1953 році — на-
селення комуністичного Ки-
таю за один рік зросло на 12
мільйонів. Клемент Етлі вба-
чує в такому раптому зрос-
ті великі майбутні труднощі
для краю. Подібне становище
займає, аперше в історії Ки-
таю, один комуністичний
парламентарний „посол"
Шяо, що перейшов був на
сторону комуністів в 1949 ро-
ці. Він висловив в „народ-
ному" парламенті в Пейліну
промову, що й потім надру-
ковано в комуністичній пресі,
перестерігаючи, що

МАЛЕНКОВ ЗАОХОЧУЄ ЗАХІД ДО РОЗМОВ

АМБАСАДОР БОЛЕН СКЛАВ ДЕТАЛЬНИЙ ЗВІТ
ПРО СВОЮ РОЗМОВУ З МАЛЕНКОВИМ. — ОСТАН-
НІЙ КРОК У „МИРОВОЇ ОФЕНЗИВІ" СОВЕТІВ

Вашингтон. — Маленков
уважає, що треба в більшій
мірі, як досі, користуватись
дипломатичними переговора-
ми між Заходом і Сходом, щоб
не роздувати різних „інциде-
нтів" і таким чином впливати
на злагіднення міжнародного
напруження. Це нібито було
головною темою неочікува-
ної 45-хвилинної розмови між
Маленковим з одного боку та
американським і англійським
амбасадорами, Боленом і Гей-
тером, з другого, на бенкеті,
що в останню неділю відбу-
вся в Кремлі з нагоди святку-
вання більшовиками 37-их
роківни жовтневої революції.
Докладне звітництво про ту
розмову наспило від амбаса-
дора Болена, але державний
секретар Доллес відмовився
дискутувати про нього на
своєї останній пресовій ко-
ференції в минулу середу. За
коментарями американської
преси — цей останній виступ
Маленкова належить до за-
гальної „мирової офензиві"
Советів, яку вони поклали піс-

Третина німецького бюджету — на війсьکو

Бонн. — Західно-німець-
кий уряд склав перший бю-
джет, який бере вже під ува-
гу творення нової німецької
армії, згідно з Паризькими
протоколами. Цей бюджет
на рік 1955/56 охоплює 28
більйонів нім. марок, себто
\$6,666,000,000, з чого на вій-
ськову мілі приблизно 9 міль-
ярдів марок, або \$2,143,
000,000. Західно-німецький
бюджет знову викликає збро-
нистий і не викликає най-
меншого дефіциту. Амери-

Шах Ірану проти зрадників краю

Тегеран. — Іранський шах
Магомед Різа Палеві опри-
людив своє звернення до
іранського парламенту, в
якому займає рішуче стано-
вище проти зрадників краю,
змовників і шпигунів на ко-
ристь чужинських держав.
Водночас він поручив вижити
таких зрадників, які підняли
де внаслідок комуністичної
та шпигунської роботи на
користь СССР, — коментує
американська преса.

Князь Віндзор заперечує, наче б мав зв'язки з німцями

Лондон. — Американські й
англійські військові й закор-
донно-політичні чиновники
спільно зрадагували й вида-
ли збірку документів, що їх
знайдено в Німеччині після
закінчення війни. Серед цих
документів є два звітництва
колишнього німецького амба-
сатора в Голландії, аристо-
крата, князя фон Пек-Бур-
несрода, який, поклоняючись
на свої особисті зв'язки, на-
зивав князя Віндзора, себто

В АМЕРИЦІ

● Англієська амбасада в Ва-
шингтоні алаштувала прийня-
ти для королеви — матері Еліза-
вети, на яку були прийняті дві
тисячі осіб, в тому і всі члени
Конгресу. Гостям представили
королеву англійську, яка після
того переїхала на майдан,
де в великому шатрі гостили
гостей Кола. Всі гості привіта-
лися з королевою, вона переїх-
шла до шатра. Дев'ять гостей
спілкувалися з королевою, коли
королева вже мала відійти. У-
рядові амбасди зазначили
це, і тих п'ятьох гостей пред-
ставили королеві.
● Проф. Альберт Айнштайн
написав листа до магазину „Ді-
Репортер", в якому заявив, що
який він не має молодий і
вибирає собі кар'єру, то не хо-
тів би бути професором, ані на-
уковцем, тільки був би бляха-
ром, або малювальним продавцем,
бо мав би більше незалежності...
● Окружний Відділ Ліги Реє-
страції Жінок у Вашинг-
тоні відзначував 58 роковини з
дня народження пани президент-
ової Айзенгаверової. 800 жінок
тримали в руках рожеві свічки,
а пани президентова загасили

Демократи заявляють, що важко буде зменшити податки в 1955 році

Вашингтон. — Демокра-
тичні конгресмени, які в по-
передньому Конгресі вели за-
взяту боротьбу за зменшення
податку для найбідніших
верств населення, заявляють,
що важко буде це оселити в
1955 році, хоч більшість в
Конгресі мають демократи.
Вони кажуть, що бюджетова
ситуація примушує демокра-
тичність зменшення пра-
вотворчих податків аж на 1956
рік, або що в 1955 році
здається здійснити тільки не-
значні полегшення в податках.
З десятих демократичних чле-

В СВІТІ

● Втеча в'язнів з північ-
ної, зайнятої комуністами час-
тини країни, на південь, до вій-
ня частини В'єтнаму, триває
далі. В дорозі їм підпадає
зачаїться тепер ще яких 20,000
в'язнів, здебільша католиків.
Французи вислали цілу флотилію
легких кораблів, щоб зби-
рати в'язнів, які втікають з обох
берегів моря. Комуністи лають-
ся, що та втеча була інспірова-
на французами, а французи ка-
жуть, що ніхто, крім не дик-
тунів людей втікати, як комуні-
стичні порядки.
● На атоловому острові Гок-
кайдо, що припадає собі суціль-
ним через себе безперервне
суцільно до окупованих комуні-
стами Курильських островів,
висконали підпільні поїзди, які
доставляють мексиканців до узбе-
режжя, звідси вони поромом
їхали далі. Обурена юрба подо-
рожників ставала на рейках і
примусила на д. і ж. д. а який
швидкий поїзд зупинився, і
полюди чинили поїзду мусів
доставити подорозжх тулях, ку-
ди вони хотіли їхати.
● Світова організація воєн-
них ветеранів, яка охоплює 18
мільйонів колишніх воїнів із
25-ох країн, аґітує своїх членів
на затвердження Об'єднаних
Націй. Коли б Об'єднані
Нації погодились затвердити
статут цієї організації, то вона

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined)
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Printed for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PERIODICALS		SUBSCRIPTION RATES	
By air	\$10.00	One year	\$10.00
By air	6.25	One year	\$10.00
By air	2.75	Six months	6.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незачислені матеріали.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ ГРОМАДЯНИ

День Перемір'я, 11 листопада, змінений в останньому на День Ветерана, вибрала Імміграційна і Натуралізаційна Служба на завершення натуралізаційного процесу для приблизно 50 тисяч нових громадян, між якими велика частина становлять нові іммігранти українського походження. З цієї нагоди відбулися відповідні урочистості в багатьох містах країни, що прийняли в свої гостинні мурі тих переселенців і бездомних, які пішли слідами перших Паломників, шукали й знайшли притулок на цій благословенній, вільній американській землі.

Це міг бути приклад, що Натуралізаційна Служба вибрала саме День Ветерана на масову натуралізаційну урочистість. Але в цьому криється велика символіка. Бо для більшості натуралізованих у цьому дні це був справді великий і незабутній день перемір'я. Історія життя більшості з цих нових американських громадян — це епопея боротьби за самозбереження, за таке актуальне тепер у світі „перехиття“. Велика частина цих нових громадян, зокрема українців та членів інших східно-європейських національностей, складала приречення ярости новій, прибраній Ватківщині, на чолі в чарівному сві-казі про країну „за сімома горами і сімома річками“. Вони ж бо велику частину свого життя провели в страйковому повстанні, живучи досвідно з дня на день, переважно без надії прожити його.

З вибором громадянських паперів, після того, як стали вони громадянами цієї країни, бодяк ця перманентна війна для них закінчилася... вони здобули перманентне перемір'я, важливіше і більше для них індивідуально, ніж перемір'я по найбільшій війні. Генеральний прокуратор назвав свого часу американське громадянство доступним для людини „найціннішим самоцвітом“. Цей самоцвіт одержують тепер нові громадяни на чолі в нагороду за всі свої переживання, повні переслідувань, кривди, невір'я, недовіри і терпіння.

Це — одна бік медалі. Це той великий привілей, що його ласкава доля дала тільки своїм вибраним.

На другому боці цієї медалі висіває слово: обов'язок. Американське громадянство дає найбільш привілей, про які може мріяти людина. Воно дає і забезпечує людині людську гідність, дає і забезпечує їй волю та рівні можливості в змаганні до щастя. Але воно рівночасно накладає обов'язок, виконання яких є передумовою цих привілеїв.

Для нових громадян українського року ці обов'язки повалили. Вони випадали з їхнього приречення та зобов'язання відносно прибраної Ватківщини: ярости і оборони зоряного Американського Прапора і, всього того, що він символізує. А з другого боку — це пам'ять про ту країну і той народ, кров якого пливе в їхніх жилах, бо й це є в інтересі їхньої прибраної Ватківщини.

В обох відношеннях є величезне поле до праці. Респектукція, зберігання і оборона українського Конституції, виконання прикладно громадянських обов'язків у відношенні до народу, країни і уряду, що є тепер їхніми власними, вони можуть внести в американський творчий процес та в американську культуру скарбницю багато нових цінностей і вартостей іє традицій та надбав народ свого походження.

Необмежене поле до праці є теж у зв'язку з їхнім українським походженням. Власне тепер, ставши повноправними і повноправними громадянами цієї великої країни, вони тим більше, ніж успішніше можуть обстоювати українську Правду, яка — в ідеальному розумінні — є теж і американською та всесвітньою Правдою. Вони можуть це з більшим успіхом виконувати, виступаючи всебічно в загальноамериканській громадянській процесі і, зокрема, в рамках американсько-українських організацій, головую Українського Народного Союзу, що вже 60 років з таким успіхом творить ідеальну американсько-українську синтету.

І нарешті це одна конкретна пропозиція, виконання якої було б для кожного найбільш реальним і корисним відміченням такої великої події, як здобуття американського громадянства. Бо чи можна виявити краще свою радість і вдячність, як зложивши найменшу пожертву на політичні цілі УКК, на харитативну працю ЗУАДКомітету, якому не один новий громадянин ще навіть втрачався на нього коштів переселення не повернув, а при цьому й додаткову пожертву на „Воселку“, що має велике значення зберегти для нашої співвітчизної діти і тим самим забезпечити їй майбутнє.

ВЛАСНІСТЬ НАРОДУ

Після виборів деякі новообрані конгресмени виявили причини, що заважали на їхнім виборі. Маж іншим цікаві аргументи подав несподівано обраний демократичний сенатор, з досі в більшості Республіканського стейту Орегон — Річард Нюбергер. Він заявив, що при виборі ірландських були — справа ресурсів узагалі, а не тільки електричної сили. Цілісна справа крайових лісів, відпочинкових місць і пасовищ завжила дуже глибоко. Населення відчуло, що секретар внутрішніх справ Доглес МакКей і його друг (республіканський) сенатор Кордос загрожували дотеперішньому положенню розважогої програми. „...Я відчув, що встраивання секретаря внутрішніх справ у передвиборчу кампанію пошкодило Кордонові (республіканському сенаторові), і я заважав справжнєму отриманню проти Кей з тієї причини, що він пробував знизити добру програму розбудови водно-електричної сили, як теж хліборобські кооперативи і програму сільської електрифікації...“

Загальною справою, що оточилася західного узбережжя З'єдинених Держав належить до найменше розвинених під оглядом хліборобських і промислових, дармащо там знаходяться велетенські природні ресурси, які федеральний уряд віддавав пробу розвинути. Спеціальну увагу на це звертали президенти Франклін Д. Рузвельт і Гері С. Труман, які старалися спонукати Конгрес виситувати фонди на побудову великих гребель на річках, створення нових озер для зрошування докільних земель і т. п. способи. Все те було роблене в переконанні, що приватні підприємства замали, щоб виконати такі завдання, і тільки велетенські засоби федерального уряду можуть здійснити таку ідею.

Секретар внутрішніх справ, ставши на становищі, що американські ресурси треба розвивати приватним капіталом, пішов проти дотеперішніх засад і пропонував, і це, як каже сен. Нюбергер, спричинило поразку республіканського сенатора при його поновленні кандидатурі.

При нагоді піднесення такої закиди проти секретаря МакКей варто звернути увагу на розміри ресурсів, які адмініструє іменем уряду ЗДА секретар внутрішніх справ. Тоді тільки можна буде зрозуміти, яку силу має федеральний уряд, коли йде про розвиток цих ресурсів для добробуту населення.

Коли минулого року, після призначення на становище секретаря внутрішніх справ, МакКей віддав свій стейт, він заявив у розмові з кореспондентами: „Для мене виглядає на фантазію займати це становище. Я простий сільський хлопець і був губернатором малого стейту“. Після того Кей пригадав, що як секретар внутрішніх справ, він став найбільшим земле-власником у країні, найбільш постачальником світла й води, паном велетенських лісових просторів і пасовищ, контролером мінералів і олії, наставником над 56,000 робітників і особами, що має нагляд над бюджетовими ви-

тратами у висоті 520,000,000 доларів. Приглянувшись цій справі, конгресмени, треба ствердити, що департамент внутрішніх справ — це один з найбільших, наймогутніших, хоч і найменше відомих, департаментів федерального уряду.

Ось чим орудує й завідує цей департамент, чи там його секретар: Одна третя частина всієї території країни підлягає його владі. Він має нагляд над полями, копальнями, лісовим рубом і загально над економічними діями над 750,000,000 акрів землі, а це простір більший, ніж Франція, Німеччина, Італія і Скандинавія взяті разом. Департамент має нагляд над 16,000 ескімосів, 400,000 індіан і 3,000,000 людей, порозкиданих від самоурядного Порто Ріка до острова Яп, на південному Паціфіку, де живуть каміння як вимінової валюти. Цей департамент продає у 1952 р. електричної сили більше, ніж скомбіновані разом всім найбільшим приватним електричним.

Обов'язки департаменту внутрішніх справ просто не обмежені. Так, Бюро Рекламі (штучного наводнення) витратило два мільйони доларів на зрошування пустель на Заході в областях таких як Колорадо, та у каліфорнійській Центральній До-

лині і на побудову чотирьох найбільших гребель: Гувера, Шаста, Голденгейт Кіп, і Грейнд Кулі. Бюро Індіанських Справ має нагляд над 56 мільйонами акрів індіанських земель, завідує 62 шпиталем у Службі для Риб і Диких тварин, 32 мільйонів ріболов і ловців, з 200 резерваціями для дикої звірини й риб.

Так звані „Національні парки“, або велетенська Печера Карлсбад у стейті Нью Мехіко — підлягає департаментові внутрішніх справ; тут належить теж залізниця; нагляд над 2,791 радіостанцією; нагляд над копальнями. На його службі стоять 67 кілків і найбільша в світі армія інженерів.

Коли після виборів піднято справу використання природних ресурсів федеральними силами, замість передавати їх експлуатацію приватним підприємствам, то з наведених вище даних можна виробити собі погляд, яка важка це справа і який важливий вплив має секретар, чи там департамент внутрішніх справ на складання планів, їх виконання і відповідне пристосування до потреб всього населення. Справа має бути відбита дискусії у Конгресі, в інших ділянках американського уряду і серед широких мас громадян, які вважають себе сувереном цієї багатой країни.

Перший приватний шпиталь у Нью Йорку заклали Голландська Західно-Індіанська Компанія 20 грудня 1858 р. Нью Йорк має тоді 1,000 мешканців. Перший публічний шпиталь в Нью Йорку засновано в 1736 р. Була це одна кімната, яка вміщала 6 ліжок. За статистичними даними з 1851 р. між Нью Йорк 210 шпиталів, між ними славний на цілий світ шпиталь Вел'ю (1885 ліжок), будівлі якого займають простір 12 акрів.

Від 1951 р. побудовано декілька нових великих і модернішніх шпиталів. Але, не звважаючи на це, а також на доволі високі оплати, не так то легко дістатися до них, і хворі мусять часто чекати аж звільниться місце. Отже не має сумніву, що один шпиталь не зашкодить і немає чого побоюватися, що він буде стояти порожній.

Поміж існуючими в Нью Йорку шпиталів знайдемо, поза міськими, стейтовими, ветеранськими та шпиталем різних віросповідних організацій, також норвежкі, данські, французькі, італійські та кілька дуже багатих жидівських шпиталів. Понавжа кількість українців, які проживають у самому Нью Йорку і в метрополітній окрузі, оправдає потребу ще одного — українського шпиталю.

Український шпиталь потрібний нам передусім із протичинних мотивів. Ми мусимо всіма можливими засобами пробивати мур ігноранції і байдужості американського суспільства до української проблеми, змагати до виявлення її ваги і необхідності її позитивної розв'язки, до придбання українському народові переконаних приватців, які допоможуть формувати прихильну нам оцінку, а в дальшому плані здобути допомогу для взаємних змагань українського народу. На цьому шляху годі нам обмежуватися до показу пісень, вишиванки і танку, Поканам, що ми майстри також у ділянці практичних наук. Мусимо достатню кількість висококваліфікованих лікарів-спеціалістів, які не посоромляться українського імені. Навпаки, вони вже тепер здобули собі високу признаність, а в нас честь і пошана. Дійсно ж ми нагоди виявити їхні вмістості в українському середовищі. Створили б ми варіетат праці, де б вони не тільки працювали безпосередньо для добра хворих, але й могли присвятитися глибоким дослідом і збагаченню науки своєю рідною і всесвітньо науковою скарбницею. Це буде одночасно і добра пропаганда нашого імені й нашої справи.

Український шпиталь стане базою для виконання українських медсестер. Іх ми маємо, що ми маємо наші медсестри з європейською підготовкою бракує потрібного в модерній медицині вишколу. А це не булаважна справа як з погляду загальнонаціонального, так і з погляду індивідуально-особистого. Ми здобуємо фактово вишкolenіх доглядачок для наших хворих, а вони самі здобудуть добре і поплатне звання. Після закінчення тритижневої школи для медсестер, вони легко одержать праццю за платню 250-400 дол. на місяць. При 60-ти шпиталях у Нью Йорку існують 60 шпів

І. Васильшин

УКРАЇНСЬКИЙ ШПИТАЛЬ У НЬО ЙОРКУ

І.

Великі потенційні сили приймають у нашому народі. І коли б знайти те чарівне слово, яке допомогло б їм силі збудити, ми могли б справді зорі перевертати, а наша історія виглядала б дещо інакше.

Ліхо в тому, що те збудження проходить у нас не так легко, а передусім не так скоро. Ми ставимося до нових завдань і ідей значно з медовірям і потребуємо енергійних поштовхів і доштовху переконалих, що їх збудили, ми могли б справді зорі перевертати, а наша історія виглядала б дещо інакше.

Для прикладу згадаю ті дові „дорозди“ бої, які попередили купно Народного Дому в Нью Йорку. Сміливі до енергії і нерви, коштували навіряд, дискусії, переконали, вагання і сиділи то разів у зневірі опадали руки! Коли ж до того одночасно почало линувати справу набувати Дому Української Культури, а описіла нагло „вискочила“ це й потреба купна Платової Оселі, здавалося, що ні один з тих завдань не вдасться, що один „уб'є“ другого, і на тому, як сиділи, а на тому, як сиділи. Однак енергія, впертість і непохитність громадян, які стояли в провіді цих акцій, довели до того, що сьогодні маємо і Дім Української Культури, і Платову Оселю, і Народний Дім у Нью Йорку. Правда, фіналіст цих установ далі ще від того, щоб їх назвати „упорядкованими“, а їхні Управи не скоро це зможуть спочити на лаврах. А все ж такі дії установи не тільки виконують свої важливі функції, але й виявляють тенденції до розбудови.

Так то за розміром короткої час ми набули важливі об'єкти, в яких масою змогу розвинути наші національні питомості, які є одночасно великим вкладом в американську і загальногромадську скарбницю.

Все це отримали ми без ніякої сторонньої допомоги, своїм власним коштом. І якщо невідно, щоб через це хтось із нас збіднів або заборгував. Та ми не сідимо задоволятися доверненням, ми сідимо заспокоюватися. Ми повинні допустити до відпливу нашої збірної енергії, навіряд, повинні піднести її до вище і спрямувати на завершення нових, ще більших і важливіших досягнень, необхідних для дальшого нашого розвитку і для остаточного осягнення нашої мети.

За таке наше чергове завдання вважаю створення українського шпиталю в Нью Йорку.

На цьому тут і там вже дещо говорено (правда, неспішно), дещо писано (дві статті у „Свободі“). Піднімається в приватних балачках, але поза тим паузу дискретно мовчання. І нема тут чого дивуватися, бо це і не мало-важна справа. А все таки треба її серйозно, всебічно обговорити, бо — як чини так — вона буде настільки домагається якоїсь розв'язки і перепиняється реалізацією інших завдань.

Як представляється справа шпиталю в Нью Йорку і чи потрібний тут це один шпиталь узагалі, а український зокрема?

Великі потенційні сили приймають у нашому народі. І коли б знайти те чарівне слово, яке допомогло б їм силі збудити, ми могли б справді зорі перевертати, а наша історія виглядала б дещо інакше.

Ліхо в тому, що те збудження проходить у нас не так легко, а передусім не так скоро. Ми ставимося до нових завдань і ідей значно з медовірям і потребуємо енергійних поштовхів і доштовху переконалих, що їх збудили, ми могли б справді зорі перевертати, а наша історія виглядала б дещо інакше.

Для прикладу згадаю ті дові „дорозди“ бої, які попередили купно Народного Дому в Нью Йорку. Сміливі до енергії і нерви, коштували навіряд, дискусії, переконали, вагання і сиділи то разів у зневірі опадали руки! Коли ж до того одночасно почало линувати справу набувати Дому Української Культури, а описіла нагло „вискочила“ це й потреба купна Платової Оселі, здавалося, що ні один з тих завдань не вдасться, що один „уб'є“ другого, і на тому, як сиділи, а на тому, як сиділи. Однак енергія, впертість і непохитність громадян, які стояли в провіді цих акцій, довели до того, що сьогодні маємо і Дім Української Культури, і Платову Оселю, і Народний Дім у Нью Йорку. Правда, фіналіст цих установ далі ще від того, щоб їх назвати „упорядкованими“, а їхні Управи не скоро це зможуть спочити на лаврах. А все ж такі дії установи не тільки виконують свої важливі функції, але й виявляють тенденції до розбудови.

Так то за розміром короткої час ми набули важливі об'єкти, в яких масою змогу розвинути наші національні питомості, які є одночасно великим вкладом в американську і загальногромадську скарбницю.

За таке наше чергове завдання вважаю створення українського шпиталю в Нью Йорку.

На цьому тут і там вже дещо говорено (правда, неспішно), дещо писано (дві статті у „Свободі“). Піднімається в приватних балачках, але поза тим паузу дискретно мовчання. І нема тут чого дивуватися, бо це і не мало-важна справа. А все таки треба її серйозно, всебічно обговорити, бо — як чини так — вона буде настільки домагається якоїсь розв'язки і перепиняється реалізацією інших завдань.

Як представляється справа шпиталю в Нью Йорку і чи потрібний тут це один шпиталь узагалі, а український зокрема?

ТИТО І МОСНВА

Югославія, а докладніше Тіто, іде припущенням темпом до зближення з Москвою. Це зближення підготував Тіто та вірні Москві югославські комуністи послідовно і обережно. І не буде ніякого переборщення, коли скажемо, що перші кроки цього зближення почалися негайно по смерті Сталіна. Коренем цього зближення була, з одного боку, зміна закордонної політики Москви, а з другого — внутрішні труднощі, які стали перманентним явищем в Югославії. До речі, Тіто завжди підкреслював, що він є переконаним та вірним комуністом, і що він прямує шляхом, який веде до всебічного комунізму. За час ізоляції від комуністичного блоку Тіто в деяких соціалістичних та напівсоціалістичних партіях Заходу і вишукати слабі місця вільного світу. Так по-стала легенда про те, що „тітоїзм“ — це окрема, приватна форма комунізму, і при її допомозі Тіто з'єднав собі хиті політичні елементи Заходу та віліз у довір'я західно-європейських політиків, які не хочуть бачити дійсності і не розуміють, що це тільки зміна тактики для досягнення визначеної цілі.

З тим моментом, як Москва рішала (тільки з тактичних оглядів) переговорювати з Заходом, шанси Тіта пішли вгору. З наміром ввести закордон у західний світ, в першу чергу при допомозі різних замаскованих комуністичних т. зв. мирових організацій — шляхи, якими йде Москва і Тіто, завжди один з одним покривалися. І що Тіто крок за кроком наблизився до глобальної політики Москви, то лежить воно вже в природі розвитку подій. Відколи Совети та червоний Китай, повели гурагану пропаганди, що співжиття вільного світу з комуністичним не тільки можливе, але й для адекватності „миру“ краще, чим одушевляються деякі „демократи“ Заходу — Тіто з легким серцем може виявити себе таким, яким він ніколи не переставав бути, а саме превратившись в комуніста, головні вчинки всі для перемоги комунізму.

Для Тіта ідеологія й тактика для медсестер, але вони не годі підготувати потрібної для місцевих шпиталів кількості сестер. І тому компетентні чинники хочуть скоротити час вишколу сестер з трьох до двох років.

При українському шпиталі зможемо вишколювати і інших персонал, як лабораторійних і рентгенівських техніків і т. п. Що більше, при українському шпиталі ми могли б навіть організувати медичний факультет, де наша молодь здобувала б високу медичну освіту.

Та чи не найбільш переконливим аргументом за створення українського шпиталю в Нью Йорку є цей останній. Мусимо різні церковні, громадські, політичні, економічні і виховні організації, які об'єднують своїх членів і працюють для їхнього добра, працюючи посередньо і для добра всієї української спільноти.

Для Тіта ідеологія й тактика для медсестер, але вони не годі підготувати потрібної для місцевих шпиталів кількості сестер. І тому компетентні чинники хочуть скоротити час вишколу сестер з трьох до двох років.

При українському шпиталі зможемо вишколювати і інших персонал, як лабораторійних і рентгенівських техніків і т. п. Що більше, при українському шпиталі ми могли б навіть організувати медичний факультет, де наша молодь здобувала б високу медичну освіту.

Та чи не найбільш переконливим аргументом за створення українського шпиталю в Нью Йорку є цей останній. Мусимо різні церковні, громадські, політичні, економічні і виховні організації, які об'єднують своїх членів і працюють для їхнього добра, працюючи посередньо і для добра всієї української спільноти.

(Продовження на ст. 3-й)

У НІМЕЦЬКОМУ ПОЛОНІ

(2)

Незабаром ми розшукали ще кількох українців. Сталися це тоді, коли нас, полонених, послали на роботу до міста — порядувати військові касарні. Коли німці зайняли Новий Санч, то цивільне населення, відтоді, кинулося все грабувати. Не ми нуло воно й касарні. Розтагнувшись все, що було у військових містечках, тоді кирилася на скріпках та куферках з цивільними одягами польських новобранців та мобілізованих. А тому, що йду чини до війська, мало хто брав на себе добрий одяг, — грабники, виносачи на подвір'я чини власності і переконавшись, що це старі, драгтні лашки — кидали їх куди попало і бігли шукати чогось кращого. Таким чином на подвір'я гаризону викинуто всі примітні речі цилого полку, плюс новообіллявані. Все це валалося ділянки горами, порозкидана й подер-

щи не майон до жриць, і шпимераи з глуду...

Справді, німецькі воїни були добре відгодовані, здорові й сильні. Якогось не то голоду, а навіть недоїдання на них не було й сліду. Принаймні під час німецько-польської війни їсти Німеччина мала подостатком.

Праціюючи в гарнизоні, і мій приятель українець, увесь час держався разом. Почувши, що ми говоримо по-українськи, до нас приста-вало щораз більше українців. Таким чином за якийсь час нас зібралось кілька осіб. Були це все молоді хлопці, між 20 і 30-ним роком життя. В розмовах виявлялося, що майже всі вони опинилися в німецькому полоні в той самий спосіб, що і я: не хотіли боротися за чужі інтереси, і добровільно перейшли на німецьку сторону.

Ми всі горіли жадою вісток, як розвивається польсько-німецька війна, де перебігав фронт, чи німці вже зайняли Галичину і чи діється у Львові? Німецькі військові часописи нам до рук не попадали, хоч як ми на них по-лювали, з цивільними людьми ми не мали нагоди роз-

мовляти, а німецьких воїнів якось не відважались питати. Тільки з уривчастих слів наших вартівних: „полон капут“, або „нікс мерд“, — догадувалися, що війна розвивається на користь німців.

Одного разу я не видержав і спитав молодого, на вигляд доброго лейтенанта, чи німці вже зайняли Львів. — Лемберг габен ді руссен безецт, — відповів він. Коли я про це розповів хлопцям, то майже ніхто з нас не хотів тому йати віри. Як могли совети зайняти Львів, коли немає совєтсько-польської війни? Мабуть, німці вже здобули Львів, а цей лейтенант або був п'яний, або хотів собі пожартувати з нас. Про те, що Совети, порозумівшись з німцями, виступили проти Польщі війною, і що німці погодилися тамчасово, щоб мати вільну руку на Заході, відступили ім Західно Україну аж по Сян, — ми ще тоді нічого не знали. Щойно дещо пізніше я дізнався від того самого лейтенанта, що німці відступили совєтам всі українські землі Галичини аж по Перемішль.

Це було друге з черги ве-

лике мос розчарування в німцях. Та я все ще думаю, що це якийсь політичний трюк збоку німців. У мойй, тоді ще молодій, голові німці не могло вийстити, щоб німці торгували українськими землями й українським народом. Як тоді все ще свято віри, що німці — великі приятелі України і допоможуть нам створити свою державу. Щойно і пізніше виявилось, що німці, якщо не всі, то принаймні всі їхня націонал-соціалістична партія з фюрером на чолі, були нашими найлютішими ворогами. Їхні діяль-вольські плани відносно України, про які світ довідався щойно після закінчення війни, — виселення з наших земель всіх українців та поселення на них німців, щоб — як говорив Гейбелс, — білволосі германці орали український чорнозем, нічим не різалися, або були це людина, ніж ті, що їх стоєє від війни до нашого народу Моск-ва. Але на початку німецько-польської війни ніхто не міг про це навіть догадуватися.

У Новому Санчі, у цій жидівській тюрмі, ми перебули рівно чотири тижні. За той час

Нюрнбергу, я ніде не зустрічався з випадком, щоб полонені мали можливість порозумітися з цивільним населенням. Не було й не могло бути навіть думки про якісь бунти чи щось подібне. Пригадую собі такий випадок в лімановському таборі:

Коли погіршало харчування для полонених, про що докладніше розповім далі, одного дня польські полонені пробували били запротестувати.

— Сьд! хьдні! — Хлеба дайце! — почали вони голосно шуміти під час переїзду. За пару хвилин кругом зароджовалися плачі з'явився відділ німців зі скорострілами. Передавач заявив: „Якщо полонені не втихомиряться і якщо пролунає ще один вигук — відділ негайно почне стріляти!“ Польські полонені втихомирилися і вже більше не кричали.

Зарез на другий день після прибуття до Ліманової, ми звернулися до команди табору, щоб нас, українців, відділили від поляків. Команда табору погодилася і черговего дня при апелі проголосило, щоб усі полонені української національності висту-

Крім цього „внутрішнє“ положення в Югославії вказує на те, що нова організація на Москові значно скріпилася. Комініформістські елементи почувають себе чинир північчю, а зокрема від часу, як президент парламенту Милован Діліч, приятель Тіта та великий ворог промислових орієнтацій, мусів уступити зі свого становища під натиском нового промислового курсу. В зв'язку з цим внутрішніми обставинами, — в дальшому, щоб не допустити до розколу компартії, пішов Тіто на новий промисловий курс. Шпирон маси населення занепокоєні цим новим явищем, бо впевні з ним приїде загострення режиму, що „означає прихід „щасливого життя“, на вір совєтського“. Чи Захід дає собі з цього справу?

Нестор

ВИНОНАЛИ-ОВІЙ-ОБОВ'ЯЗОК

свое добровольное
вступление в брак

громадин, що вносили свою добровільну допомогу до періодичних "Свободи" та свого щомісячного фонду для цього журналу "Весілка".

СПИСОК Ч. 28

Мер. Укр. Клуб в	О. Шпекто, Вудсвилл		
Моллер, Эйбрук, пересел	М. Лала, Кингсвилл		
М. Мейер, Нью-Йорк	М. Спаллман, Торонто		
Школа С. Шварцманов, пересел	С. Ошакун, Сикано		
вар, сд. О. Николая в	М. Гарматин, Ричмонд Гл		
Питино, Эйбрук, пересел	М. Хоник, Питкаго		
упр. школы О. Левицкий	1. Савиц, Питсбург		
П. Савицкий, Джампатаун	4. Юшкин, Филадельфия		
2. П. Циско, Филадельфия	5. О. Шенчук, Питерсон		
В. Р. Галич, Питкаго	6. Г. Вандя, Фрейндл		
Д. Л. Ринко, Мантано	3. В. Бакинский, Рослидейк		
П. М. Тарнавук, Лексбург	11. Хоня, Ковино		
О. Шевляк, Нью-Йорк	12. А. Мешпак, Торонто		
В. Бабич, Нью-Йорк	13. М. Шварцман, Рачестер		
М. Тейсман, Нью-Йорк	14. О. Стрельский, Калланд		
К. Малицкий, Питкаго	15. О. Байко, Гентрикс		
Ю. Б. Кучерова, Питкаго	16. Л. Липинский, Рачестер		
Г. Яковенко, Мейфилд	17. Д. Власов, Питкаго		
А. Курдица, Торонто	18. М. Тимчук, Митчон		1.5
О. Наконечна, Лексбург	1. Понедельный, Ноксстон		
О. Левицкий, Питкаго	Н. Трун, Парма		
П. Мушинский, Торонто	Н. Лучинский, В. Патерсон		
Т. Столосовский, Кэролс	М. Тострацкий, Кэриленд Гл		
М. Никон, Вилхор	2. Брун, Дитройт		
М. К. Коваль, Нью-Йорк	3. Брун, Калланд		
А. Демчук, Калланд	В. Робак, Ньюарк		
Е. Левицкий, Питкаго	С. Адамс, Дитройт		
А. Дворин, Дитройт	О. Сана, Питкаго		
М. Драгон, Ютика	11. Герман, Вилкс Бер		
В. Ловича, Стойбенд	С. Стефанов, Монреал		
М. Яковича, Амстердам	Г. Лафор, Тинини		
В. Демондзкий, Трой	О. Вадимский, Герксмер		
В. Циболок, Лорейн	С. Давон, Питкаго		
В. Кручинин, Ричмонд Гл	Е. Серетини, Рачестер		
Г. Цыбалюк, Онеда	С. Чухрак, Дитройт		
Е. Понсбург, Рачестер	Л. Берва, Филадельфия		
К. Смирка, Филадельфия			
С. Сметра, Нью-Йорк		Разом	\$ 183.5
Д. Недорога, Филадельфия		Разные проголосовано	7,175.3
С. Висоцкич, Бронкс			
Има. В. Зворонский, Ньюарк		Разом, включая	\$ 7,358.8
С. Сметка Ондх		фонд "Веселый".	

дні ніскою, але повторюю, що я так кохав надання ледве чи повернутись (хоча може за кілька років), а я нім, прибув у чорні 15-го листопада в ніч вчора, таке це просто життя. ОЦДТ і автор: і в ці роки я ніколи не міг уявити собі потреби такої сценки, а другарі завжди жили. Все ж ОЦДТ може так і тепер знайдеться, хто поведе кошти, свідомо не так вже й великі, цього скромного, але потрібного і так важливого надання.

А наші молитва хай радіють,
і зустрічають із щастям в очак
свого ласкавого, доброго, лю-
бово святого о. Миколая, і хай
вселюються разом з батьками
у його прости, але глибокі сло-
ва великої науки, і хай джук-
ють за дівочку і за найкращі
між ними — за рідні дитячі
книжечки.

Б. Д.

Читайте українські книжки

газети, бо чисте читання веде до просвіти, а просвіта —

...міхом відповіла: „до поса-
ди!“

УВАГА! Головна Управа
Спілки Української Молоді Америки
повідомляє, що

**П'ЯТИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ
ГОЛОВНИЙ З'ЇЗД СУМА**
— відбудеться —

в днях 20-го і 21-го листопада 1954 року
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
при 180 Вільям вул., Ньюарк, Н. Дж.
ПРОГРАМА 3-їЗІДУ:
Субота, дня 20. II. 1954 р.

1. Ресстрація делегатів і гостей, год. 9:30 ранку
2. Відкриття З'їзду, год. 10:30
3. Вибір Президії З'їзду

4. Вибір Комісія
5. Привіти
6. Звіти Керівників Відділів У.Г., Контрольної Комісії та

7. Запити, дискусія над звітами та схвалення роботи уступальної Г.У.

Недѣля, дни 21. II. 1954 р.
Год. 9 ранку — Богослуження в Українських Церквах

Год. 10:30 ранку — продовження нарад
8. Звіт Мандатної Комісії
9. Доповідь проф. Романенчука на тему: „Проблема мо-

10. Доповідь Голови Г.У. СУМА В. Омельченка на тему
„Готуймося до майбутнього дня“

11. Дискусія над доповіддями
12. Затвердження змін Статуту СУМА
13. Вибір Керівних органів СУМА

15. Вручення Переходового Прапора ГУ найкращому
Осередку СУМА

16. Внески й запити
17. Закриття З'їзду.

В суботу, дня 20. ІІ, в год. 8-и вечора в залі в країнської
 Централі відбудеться
ВЕЛИКА СУМІВСЬКА ЗАБАВА З ТАНЦІЯМИ

Оркестра В. Босого.
Головна Управа СУМА.

1140 M. G. GILBERT AND R. A. FALICK

КАКО І ОНОЛИЦЯ! УВАГА!
№ 81 1054

...відбудуться...

ІНІ СВЯТКУВАННЯ

ІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

3 ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

пол., в Аудиторії нової школи св. о. Миколая

у Головної Председник УНС п. ДМИТРО ГАЛИЧИН, в Про-

" і Церковного Хору при парафії св. о. Миколая, виступ со-
д. Цегельської і піаністки п. Е. Варaban і інші.

ом в тій же Авдиторії ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ,
в їдальні школи — БЕНКЕТ.

Концерт і Забаву 1.00 дол. На Бенкет 3.00 дол.
набутих Домі Вілліні УНС при 845 Н. Вестоні

Окружний Комітет Відділів У.Н.С. в Шікаго.

ПРАЦЯ • HELP WANTED—MALE •

MACHINE DESIGNERS

Minimum 5 років досвіду
при автоматичних машинах.
ГОЛОСИТИСЬ

Standard Tool & Manufacturing Co.
738 SCHUYLER AVE.
LYNDHURST, N. J.
Зголош. від 8 рано до 4:30 попол. Від понеділка до п'ятниці.

ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE •

ФРИЗЕРКА

Досвідчена.
Добрі години & платня.

Голоситись:
JEANS HAIRSTYLIST
756 Palisade Ave., Yonkers, N. Y.
Phone YO 5-6088

NURSES, N.Y.S. LICENSED,
PRACTICAL
Печаточна платня \$190-\$200 міс.
Досвід; Підприємство.
TV досвід не є обов'язковим.
100-Bed TB Hospital, Brooklyn
DN 4-4000

ГОСПОДИНІ
Ставля на місці власної кімнати. Легке прибирання задоволення. Всі електричні прилади. Діти у шкільному віці. Приймається нове подружжя. Присильте дм в Long Island.
Tele. Collect.
Great Neck 2-8479-J

ГОСПОДИНІ — КУХАРКА
Досвідчена — інтелігентна, спання на місці у власній гарній кімнаті. Всі електричні прилади. \$45 тижневко. Приймає мала родина в Long Island (Реконструкція). Телеф. вечорами.
CE 9-9488

Націоналістично-терористична організація Мав-Мав в англійській колонії Кенія у Середній Африці прийняла нову тактику — масових підпалів. Поліція в столиці Кенія, Найробі, зорганізувала спеціальну охоронну службу з 3-місячної поліції і самого громадянства.

НОВИНКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Р. ЗАВАДОВИЧ

ДЗВІНКИ

СВ. МИКОЛАЯ
(З СВЯТИМ МИКОЛОАСМ
СВІТ ОБ'ЄДНАЄМ)

Сценарна картка.
Ціна 60 ст.

Замовлення з належністю прийматиме:

СВОБОДА
81-83 Grand St. (P.O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ

САМОХОД. МЕХАНІКИ

І КУРСИ ІЗДІ

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ

КУРСИ ІЗДІ АВТАМІ

Постараємося для Вас про

економію. Наші учні

дистають диплом. Помігати

в одержанні праці. Інструкції

в українській і англійській

мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕ-

ЧЕРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструкції

фахівців. Залож. в 1918.

L. TUSHNIEWICZ, директор

METROPOLITAN

AUTO SCHOOL

153—2nd Ave., блка. 10th St.

NEW YORK CITY

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во "Дістерт" 430 відд. повідомляє своїх членів, що побір складок за листопад відбувається в суботу, 13-го листопада, о год. 7-9 веч., в Укр. Клубі при 23-й 7-й вул., і в неділю, 14-го листопада, о год. 11:30-1:30 попол., в Укр. Клубі при 847 Н. Франклін вул. Членів, які залягли за складками просимо про вираження задоволення, бо неможливо скласти, це утрата забезпечення. — О. Вакай, секр.

Дрібні Вістки

Вулиця Вільгельма, книжковий магазин Гогенцоллерн, що знаходилася була заміж за Клайда Гарріса, жителя Техасу, народила йому доньку. Вона тепер американська громадянка, а її чоловік декоратор мешкання. Дівчинку назвали Каїра Александрина Гарріс.

Андре Летроке, голова парламенту, проводить програму франко-українських парламентів до Москви. Таку програму запропонував йому російський посол в Нью-Йорку. Летроке заявив, що він згоден з програмою такої програми.

12 націонал-китайських лідерів перелетіли знову над центральними й східними провінціями Китаю і скинули пропагандистські листочки та багато тонн ризи в невеличких мішечках. В листопаді заплановано, що риз не застрягне, як це проголошує комуністична пропаганда.

Вістка з Нью-Йорка: 81-83 Grand St. (P.O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ

САМОХОД. МЕХАНІКИ

І КУРСИ ІЗДІ

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ

КУРСИ ІЗДІ АВТАМІ

Постараємося для Вас про

економію. Наші учні

дистають диплом. Помігати

в одержанні праці. Інструкції

в українській і англійській

мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕ-

ЧЕРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструкції

фахівців. Залож. в 1918.

L. TUSHNIEWICZ, директор

METROPOLITAN

AUTO SCHOOL

153—2nd Ave., блка. 10th St.

NEW YORK CITY

3 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

„КУЛЬТУРА БАВОВНИ НА УКРАЇНІ“
доповідь проф. О. Архиповича.

2-го жовтня 1954 року в прикметній УВАН у Нью-Йорку відбулось наукове засідання Природничого Відділу УВАН, на якому проф. О. Архипович зробив доповідь про культуру бавовни на Україні. Доповідач зазначив, що вперше твердженням радянської преси про те, що бавовну почали культивувати на Україні лише в епоху заходів радянської влади, фактично культура бавовни на Україні має свою довгу історію. Перші спроби культивування бавовни на Україні датуються роками 1805, 1830, 1857. У мистецтві Фелла „Асканія Нова“ писані бавовни почалися в 1864 році і тривали аж до Першої Світової Війни. Також сім'я бавовни і в інших місцях, в деяких містах по 30-50 десятин широкі. Для першого обробітку сирого бавовни були побудовані заводи. Директор Одеської Сільсько-Господарської Дослідної Станції, проф. В. Ротмистров проводив інтенсивну дослідну роботу в галузі культури бавовни і був гарячим прихильником запровадження цієї культури.

Перша Світова Війна і Револьюція перервали цю діяльність. Лише в 1923 році Ротмистров поновив свої дослідження з бавовни. Інтенсивна дослідна праця почалася також на Херсонській Дослідній Станції та в Херсонському Сільсько-Господарському Інституті. Для успіху дослідів над ширшим

запровадженням бавовни на Україні, необхідно було провести визначення ґрунтів та клімату району бавовносіяння на Україні. В першому напрямку велику роботу провів проф. Г. Малик, який в 1937 році виступив з науковою працею: „Агрономічний характеристика ґрунтів зони бавовносіяння УРСР“. Детальне вивчення кліматичних умов району бавовносіяння на Україні виявило, що більш-менш сприятливі для культури бавовни роки на Україні чергуються з зовсім несприятливими роками, коли годі сподіватися на добрий врожай бавовни. Середні врожаї бавовни на Україні низькі. Для прикладу проф. Архипович наві дани врожаїв бавовни на Україні і в Узбекистані.

Проте, доповідь підкреслила, що дослід Одеської і Херсонської станцій довела, що при застосуванні відповідної агротехніки в сприятливі роки на Україні можна одержувати врожай бавовни від 7 до 14 центів на гектарі.

В наслідок середніх низьких врожаїв бавовни на Україні, валовий врожай її на Україні складає лише 1.1% валового збору СРСР. Доповідач нагадав, що радянський уряд і дані наслідки запровадження культури бавовни на Україні, бо вона має значення для воєнної промисловості — виробу вибухових речовин.

Слідуючі родини як особи з Триєсту просять американських українців допомогти їм переселитися до ЗДА на основі нового імміграційного закону з 1953 р.

ЛИСТА (в Триєсту).

Вережа Стефан, Петронелла, Ярослав; Цурік Марія; Церняк Олена; Чуйкевич Софія; Злата, Томислав; Деревинський; Юзвас Василь, Міско, Володимир, Петар, Славо, Стефан, Павло, Катерина; Іванчик Михайло; Каленюк Іван, Павло, Лія, Василь, Стефан, Павло, Ольга, Етвенія; Кобзар Михайло, Стефан, Богдан, Ярослав, Лідія; Ковалик Іван, Юлія, Стефанія, Іван, Марія, Елена, Богдан, Володимир; Лукіянович Стефан, Володимир, Кармен, Кармелі; Меуш Атас, Юстина, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

ЛИСТА Ч. 21.

(Франція).

Хтій Володимир, Анна, Яро-лава, Євген, Тамара, Петро, Во-

Стефанія, Марія, Петар; Моравський Стефан, Анна, Дмитро, Марія, Лія, Михайло, Стефанія; Моравська Тереса; Нозенський Павліч, Борислав, Юлія; Петрас Юрій; Пана Аня, Етвенія, Михайло; Пінарський Аня, Петро, Лідія; Сухомий Аня, Анастасія, Софія; Гудоба Іван, Софія, Мікола; Варно Василь; Зученко Федір.

FARMS FOR SALE

МОДЕРНА ПТИЧА ФАРМА
Western Suffolk County, L. I.
31,000 sq. ft. Один будинок цілком новий, центральне опалення, автоматичне кормлення і вода. Телеф. 9-5 P.M.
Цілий тиждень.
Huntington 4-0103

ФАРМА НА ПРОДАЖ

Каледж в місті, около 40 акр. землі, при 2-ох полях, лісах, на дачі на бізнес. Пліт надко-ло постоїти. 15-кім. дм і 2-кім. мур. "cottage". Велика о-бора. Ціна \$10,000. Писати: A. G. HADGEOFF, RFD 2, Box 52, New Dover Road, Rahway, N. J.

REAL ESTATE

ТАК БАГАТО ЗА ТАК

НИЗЬКУ ЦІНУ.

125 акрів при твердій дорозі. Шкіл. автобус, пошта відбара на місці, 80 акр. упр. землі, 25 пасовища, решта ліс. Гар. 10-кім. дм з удорі. Обора з 28 перегородками, "water bucket", сарай, комб. курник і гараж, 30 корів, 4 расов. явля, 2 вози, фарм. машинерія. Подати \$230. Ціна \$11,000, платити \$3,000.

50 акр. високо плодотв. Гар. 5 кім. дм, лазничка, олія олів. Обора, курник, дм, олов. дере-ва і 1 корова, 2 телата, 50 курей, 10 овець, 2 кози, трактор, фарм. машинерія. Подати \$70. Шкіл. автобус, доставка пошта, склп. Ціна \$8,500.

Batson Realty
GEORGE A. DAHL ASSOCIATES
Other Buys on Farms & Property
E. Main St. Cobleskill, N. Y.

10 АКРОВА КУРИЧА ФАРМА,

новий 4-кім. дм, катедра, будинок на 2000 курей — elect. близько Hightstown Applegarth Rd., N. J. Звертатись до:

M. TRISTAN

31 Acres Drive, Hamilton Sq., N. J.
Tel. JU-7-9039 Trenton

Ставляте членами Українського

Народного Союзу, а тимчасовим і співзасновниками 15-ти мільйонного

нового майна організації!

†

Посмертні Згадки

ЛОНГІН КОЗАР, член 245 відд. У.Н.Союзу ім. В. Хмельницького в Трентон, Н. Дж., бувши сотні УНР, номер 28, жовтня 1954 р. на 61 році життя. Похорон відбувся 30 жовтня з укр. прап. церквою св. Тройці на місцевій парох. цвинтарі. Поминаль зальшав у великому суккуп дружинку Ольгу, сестру Анастасію і Ольгу з дружинками та внука Юрія-Леономира. — В. Н. П.!

Н. Сабат, секр.

МІКОЛА ПЕТРИЧКА, довго-літній член Т-ва І. Франка, відд. 103 У. Н. Союзу в Милво-ві, Віск., номер 21, жовтня 1954 р., проживав 65 років. Походив зі села Паріч, пов. Городек, Галичина. Остання дружинка Юстину, 2 сина і дочку і 5 внука. Похорон відбувся 23 жовтня при участі Членів Т-ва, Родичів і Знайомих. — В. Н. П.!

К. Герас, секр.

АМЕЛІЯ ФРАНЧІКА, членка Сестричтв Любова, відд. 177 У. Н. Союзу в Провіденс, Р. Ай., номерка 23, жовтня 1954 р. в 77 р. життя. Поминаль родила в с. Тоніччівка, Галичина. До Союзу вступила 1921 р. Поминаль в суккуп 6 дітей: Марію, Леку, Павла, Носіа, Ніжана і Едварда. Похорон відбувся 25 жовтня при участі Родичів і Членів відд-ку. — В. Н. П.!

І. Лаба, секр.

ТАРЗАН, ч. 3867. Орок на ритунок

HEEDING N'KIMA'S PLEA TO SAVE THE MANGANI FROM ENTRAPMENT, TARZAN PLUNGED DOWNWARD TO TEACH THE INTRUDER A LESSON.

AS HE LANDED, HARD-LUCK HARRIGAN STARTED BACK IN WILD ALARM.

ГРЕЙТ ХОРНД ТОД! HE HOWLED AT THE SIGHT OF THE BRONZE GIANT. "HELP! — A WILD MAN!"

Зважаючи на просьбу Н'Кі-ми врятувати Мангані з паст-ки, Тарзан скочив униз, щоб почити влізливця.

Коли він приземлювався, на-даха Гарріген в дикій триво-зі скочив назад.

— Велика рогата ропуха!

— заверещав він, побачивши

бронзового велетня. — Допо-можіть!... дика людина!

RECORDS — MUSIC

M. G. Oleksa's Ukrainian Music Publications

(A) PIANO ACCORDION MUSIC:

(1) Echoes of Ukraine, Alb. #1 \$2.00 ea.

(2) Ukrainian Folk Dances, Alb. #1 \$1.50 ea.

(3) Ukr. Miniature Dance Alb. #1 & 2 \$1.50 ea.

(4) Five Ukr. Dances, Alb. #1 & 2 & 3 \$1.00 ea.

(B) UKRAINIAN CHRISTMAS CAROLS
Arr. for Choir and Piano Accompt. \$1.50 ea.

ALL ORDERS C.O.D.
Trident Records Corp., 270 E. 10th St., New York 9, N.Y.

FIRMA СТИНСОН

мас великий вибір найліпшої якості українських і російських платівок.

Вислано платівки до всіх частин світу.

Замовлення виконуються швидко і точно.

ЖАДАННЯ НАШОГО ПОВНОГО БЕЗПЛАТНОГО КАТАЛОГА.